

**Uunga siunnersuut: Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Kalaallit
 Nunaannut inatsisisatut siunnersummut, taarsigassarsisitsisarfiit aamma
 aningaasaliisarfiit aningasaateqarnissaat aamma nakkutilliinermi piumasaqaatit
 pilligit. (CRR), (UPA 2015/107) aamma Akiligassarsisitsisarfinnut
 aningaasaliisarfinnullu aningasaateqarnissaq nakkutilliinikkullu
 piumasaqaateqarnissaq pillugu inatsimmut Kalaallit Nunaannut atuuttussatut
 siunnersummut oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
 siunnersuut (CRD IV-mik atuutsitsilerneq) (UPA 2015/96)
 (Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Tunngasunut
 Naalakkersuisoq)**

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSISSLUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann	(Atassut)	siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen	(Demokraatit)	siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen	(Siumut)	
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimanngiiu Bianco	(Inuit Ataqatigiit)	
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede	(Inuit Ataqatigiit)	

UPA2015-imi ulloq 15. maj 2015-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuutit misissorpai isumaliutigisanilu Inatsisartunut matumuuna saqqummiullugit.

1. Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

Aningaasqaqarnermik suliassaqrifimmeli Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni inatsisaasut ilarparujussui nunani tamalaani inatsisaasunik, minnerunngitsumillu EU-mi malittarisassianik tunngaveqarput. Kunngip peqqussutissaatut siunnersuutikkut siunertarineqarpoq aningaasanik suliaqarneq pillugu inatsisip atuuttup nutarterneqarnissaa, taamaalillutik EU-mi akiligassarsisitsisarfinnut aningasaateqarnissamillu piumasaqaammut malitassap (CRD IV-p)

aamma peqqussutip tassunga atasup CRR-ip) malitsigisaanik nunatsinni aningaasaqarnermut inatsisaasut naapertuutsinneqalerlutik. Taamaattumik CRR-imut inatsit peqqussullu manna ataatsikkut Kalaallit Nunaanni atuutsilernissaat tunngavissaatinneqarpoq.

Maanna nutarterinikkut nunatsinni aningaasaqarnermi inatsisit aningaasaqarnermik suliassaqarfimmi nunani tamalaani inatsisinut kingullermik iluarsiissutaasunut naapertuutilissapput. Taamaaliornikkut nunatsinni aningaaserivinnut tatiginninneq nukittorsarneqassaaq, taamaalillutillu taakku suliffeqarfinnut inunnnullu unammillersinnaassuseqartumik atugassaqartitsillutik aningaasaliinissamik neqerooruteqartuarsinnaaqqullugit. Nunatsinni aaqqissuussineq nunani tamalaani inissisimaffimmiinngippat nunatsinni instituttinik taarsigassarsiiartut aarleqqutaasinnaasunik nalilersuinerannut sunniuteqassaaq, taamaalillunilu inuussutissarsiuteqartunut, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaannut atuisartunullu taarsigassarsianik akitsorsaaqataassalluni.

Aningaasaateqarnissamik piumasaqaammut peqqussummi aalajangersakkat atuutsilernerat nunatsinnut aningaasaqarnikkut immikkoortumut inatsisaasunik, nakkutilliinermik aarleqquteqarfinnillu aqtsisoqarnermik nukittorsaassaaq, taamaalillunilu aningaasat nalingisa nikerareranni pitsaanngitsumik ineriartortoqarsinnaaneranut ingerlatsiviit akiulluuarsinnaanerutlerlugit.

Aningaasaateqarnissamik piumasaqaammut peqqussutip aningaaserivinnit sullississutinut aningaasaqarnikkullu sullissinernik niuerfiusuni instituttinut nakkutilliinissamik piumasaqaatit imarai. Aningaasaateqarnissamik piumasaqaammut peqqussutip siunertaa tassaavoq niuerfinni taakkunani suliaqartut aningaasaqarnikkut aalaakkaasuunerisa qulakkeersimanissaat aammalu aningaasaliisartuusut annertuumik illersorneqarfiunerat. Aammattaaq maleruagassat niuerfiup naammaginartumik atuunnissaanut ilapittuinissamik siunertaqarput.

Kalaallit Nunaat peqqussummut ilaaliissappat instituttinut niuerfigisamik pigisaannik aningaasanik imaluunniit naleqartitanik pappialanik toqqortarinnittunut aningaasaqarnikkut piumasaqaatinut tunngatillugu Danmarkimi aamma Savalimmiuni pisartutut Kalaallit Nunaannut malittarisassat assingi atuutilissapput. Tamanna aningaasaliisunut assigiaarnerusumik illersuinermik aammalu instituttinut suussutsimikkut assingusunut, nunatsinni Danmarkimiluunniit aningaaseriviit pineqaraluarpata naammaginartumik unammillernikkut atugarisassanik qularnaarsissaaq.

Peqqussummi aalajangersakkanik atuutsitsilernikkut inatsisissatut siunnersuutikkut ilaatigut aningaasaateqarnissamik piumasaqaatinut, annertuumik peqataaffigisanut,

akiliisinnassutsimut aamma ilisimatitsinissamik piumasaqaatinut malittarisassiat nutaat aalajangersarneqassapput.

Kunngip peqqussutaanut Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaateqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiinissaannik siunertaq akiligassarsisitsisartunut aningaasaliisarfinnullu aningaasaateqarnissaq nakkutilliinkullu piumasaqaateqarnissaq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsimmut Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaateqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut qanumut attuumassuteqarpoq. Siunnersuutit taakku marluk ataqtigisutigaat EU-mi akiligassarsisitsisarfinnut aningaasaateqarnissamillu piumasaqaammut malitassap (CRD IV-p), tassungalu atatillugu peqqussutip (CRR-ip) malitsigisaannik malittarisassianut nunatsinni aningasaqarnikkut inatsisaasut naapertuutsilernissaannut pisariaqarnertik.

Aningaasaqarnermik suliassaqarfimmi Kalaallit Nunaanni inatsisaasut Danmarkimi nunanilu tamalaani inatsisaasunik, minnerunngitsumillu EU-mi malittarisassanik tunngaveqarput. Naalagaaffeqatigiinni aningaasaqarnermik suliassaqarfimmi assigiaartumik maleruagassaqarnikkut Kalaallit Nunaanni aningaasaliisarnermut malittarisassat sorliit atuunneri pillugit, ilanngullugulu Kalaallit Nunaanni inatsisaasut nunani tamalaani najoqqutarisanik malittarinnnera pillugu nalornisoortoqannginnissaa qulakiissavaa. Kalaallit Nunaanni unammillersinnaassusilimmik aningaaseriveqarnerup attassinnaanissaanut tamanna pisariaqarpoq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit taakku marluk akuersissutiginerisa aningaasaqarnermik suliaqarfimmi nunani tamalaani maleruagassiinermut kingullermut nunatsinni aningaasaqarnikkut inatsisaasut naapertuutsilissavai.

Malittarisassat najoqqutassallu pillugit nalornisoortoqarneratigut nunatsinni aningaaseriviit nunani tamalaani aningaasanik niuerfinni aningaasanik pissarsiniarnerat akisunerulersinnaavoq, taamaalilunilu namminersortunut inuussutissarsiuinillu ingerlatsisunut, tassunga ilanngullugu suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartusanit pigineqartunut taarsigassarsiniarneq akisunerulissalluni. Nunatsinni aningaaserivinnut sinaakkutissatut piumasaqaataasut pillugit nalornisoortoqaqunagu Naalagaaffeqatigiinni, tassunga ilanngullugu Savalimmiuni atuuttuusut assigilersillugit aningaasaqarnermik suliaqarfiusumi piaartumik naleqqussaanissaq pingaaruteqarpoq.

2. Siunnersuutit Inatsisartuni siullermeerneqarnerat

Siunnersuutit siullermeerneqarmata siunnersuutit taakku marluk akuerineqarnissaat ataatsimut isigalugu tapserneqarpoq. Siunnersuutit Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliami suliarineqartussatut innersuunneqarnissaat Inuit Ataqatigiit oqaaseqartartuata kissaatigaa.

3. Tusarniaanermut akissutit

Naalakkersuisut tusarniaanermut allakkiaat malillugu siunnersuutit taakku marluk ulloq 1. maj 2015-imi akissuteqarnissamut piffissalerlugu ulloq 15. april 2015-imi tusarniaassutigalugit nassiunneqarsimapput aammalu Naalakkersuisut tusarniaanermut allakkiaminni paasissutissiipput:

"Siunnersuutit marluk (CRR-imut peqqussutip aamma akiligassarsisitsisarfinnut aningaasaateqarnissamillu piumasaqaammut malitassap (CRD IV-p) piviusunngortinnissaat pilligit inatsisissatut siunnersuutit) inuussutissarsiutigisalittut suliaqartunut tunngatitatut teknikkikut inatsisaasussatut pingaernerutillugit suussusersineqassapput.

Tamanna tunngavigalugu inuussutissarsiutigisalittut suliaqarsinnaasunut tusarniaaffigisat killilersugaanissaat isumannaatsuusutut isummerfiusimavoq. Tassaappullu Grønlandsbanken, BankNordic, Namminersorlutik Oqartussanut avataanit kukkunersiusartut, Nunatsinni Advokatit aamma Sulisitsisut. Tamanna sioqqullugu Grønlandsbankenimik immikkut ittumik itisiliinerusumik tusarniaasoqarsimavoq.

Makkuningga tusarniaanermut akissutisisoqarpoq:

*Sulisitsisut
Grønlandsbanken*

Tusarniaanermut akissutit tigusat siunnersuutinut iluarinnissimaarput, taamaattumillu allanguuteqarnissamut tunngavissiisimanatik.

3.1 Ataatsimiititaliap tusarniaanermut oqaaseqaatai.

Naak Grønlandsbanken siumoortumik itisiliissutaasumik tusarniaaffigineqarsimagaluartoq tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissarititaq akuerineqarsinnaanngitsumik sivikippallaartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpooq, taamaallunimi tusarniaaffigisat suliamut piginnaanillit tusarniaanermut akissummik peqqissaarullugu suliamik saqqummiussinissaannut periarfissinneqanngimmata. Grønlandsbankenip tusarniaarnermut akissummini oqaatigaa Kalaallit Nunaata SIFI-mik maleruagassamut ilaalernissaanut periarfissaq ima pingaaruteqartigisoq aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani peqqussutit akuerineqarnissaanni inatsisit allat akuerineqarnissaat utaqeqqaarneqarsinnaanani.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliariinninnera

Siullermeerinermi siunnersuutit partiinit ataatsimut isigalugu tapserneqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaattumillu oqaaseqaatit partiillu oqaaseqartartuisa oqaaseqaataat ataatsimiititaliamit aallarniutigalugu innersuussutigineqassapput.

Siunnersuutit misissornerini ataatsimiititaliap ilaatigut maluginiarpaa:

- Kalaallit Nunaanni aningaaserivinnik, ajornartorsiulissagunik inoqutigiinni, suliffeqarfinni nalinginnaasumillu inuiaqtigiinni aningaasaqarnermut annertuunik killup tungaanut kinguneqarsinnaallutik angissusilinnik (SIFI-nik) toqqartuisoqassasoq. Siunertaq tassaalluni aningaaseriviup taamaattup (SIFI) ajornartorsiulernissaanut aarleqqutip annikillisarnissaa, taamaattoqalissagaluarpallu inuiaqtigiinnut naalagaaffimmullu aningaasartutissat annikillisarneqarnissaat.
- Aningaasaatigisani akimmequtissanut piumasaqaat tunngaviusumik aningaasaatigisavinnut naapertuutsinnejassasoq.
- Ilaatigut taarsigassarsiatigut aarleqqutaasunut nalinginnaasunut teknikkut najoqqutassanik atuutsitsilernissamut EU-Kommissioni inatsisitigut tunngavissinnejassasoq.
- Suliffeqarfiup isumannaatsumik ingerlanneqarnissaata qulakkeernissaanut siulersuisut tamarmiullutik ataatsimoorussatut ilisimasassanik, piginnaassutsinik misilitakkaniillu naammattunik peqarnissaat piumasaqaataassasoq.
- Aningaasalerinermik suliffeqarfimmi whistleblowerinik (oqaatiginnittartunik) aaqqissuussinermik pilersitsinissaq pillugu piumasaqaateqartoqassasoq.
- Kalaallit Nunaanni aningaasalerinermik suliffeqarfifit aningaasaatigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfingineqalissasut.

Aningaasaqarnermik suliassaqarfimmi inatsisinut allannguutissat pisariaqartut allat arlallit atuutsinnejalernissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersummik Naalakkersuisut UKA2015-imi saqqummiussiniartut ataatsimiititaliamit aamma maluginiarneqarpoq.

Akuersineq nunatsinni aningaaseriviit nunani tamalaani aningaasanik niuerfinni taarsigassarsianik pitsaunerusunik akikinnerusunillu pissarsisinnaanissaasa qulakkeernissaanut peqataaqataassaaq, taamaalilluni atuisut, inuussutissarsiutinik ingerlatsisut Namminersorlutillu Oqartussat suliffeqarfitaat ernianut aningaasartuutaasa sapinngisamik annikinnerpaamiitinnerisigut nunatsinni aningaaserinermik ingerlatsiviit unammillersinnaassusiat attatiinnarneqarsinnaaqquullugu.

Taamaattumik ataatsimiititaliap naggasiullugu oqaatigissavaa nunatsinni aningaaseriviit nunarsuup kitaani aningaaserivinnut allanut piumasaqaatit atugassarititaasullu assinginik peqarnissaat pingaaruteqarmat. Aammattaaq siunnersuutit akuerineqarnerat Namminersorlutik Oqartussat nunani tamalaani taarsigassarsisitsisarnermik niuerfinni aningaasalersuisussanik ujarlerpata tamanna Kalaallit Nunaannut toqqaannangitsumik iluaqutaasinnaasoq ilimanaateqarpoq, tassami siunnersuutit taakku atorlugit Kalaallit Nunaat taarsigassarsisitsisinaasut assinginik inatsiseqalissammatt.

Siunnersuutit, tamatumunngalu atatillugu suliniutit akuerineqarnerat aningaasaqarnermik suliassaqarfimmi maleruagassat assigiaalernerannut peqataaqataassasoq, tamatumalu peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni aningaasaliinissami maleruagassat sorliit atuunnerat pillugu nalornissuteqarunnaassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamanna Kalaallit Nunaanni aningaaserinertermik ingerlatsiviit unammillersinnaassusiata attatiinnarneqarnissaanut peqataaqataasinnaassaaq, taakku taarsigassarsiniartunut inuinnarnut inuussutissarsiutinillu ingerlataqartunut iluaqutaasumik nunani tamalaani aningaasanik niuerfinni aningaasanik pissarsiniartarnerat oqinnerulissalluni.

5. Siunnersuutit aningaasaqarnikkut kingunerisassaat

Tamanna pillugu Naalakkersuisut oqarput:

"CRR-imut peqqussutip aamma akiligassarsisitsisarfinnun aningaasaateqarnissamillu piumasaqaammik malitassap (CRD IV-ip) piviusunngortinneri inuussutissarsiutigisaqartutut sulialinnut tunngatitatut teknikkikkut inatsisiliornertut pingaarnerutillugu suussusersineqarsinnaapput. Nunatsinni aningaasaqarnermik immikkoortoqarfimmik inatsisilersuinermut tunngatillugu nalornissuteqarnerup nassatarisaanik pisortanut, inuussutissarsiorfinnun innuttaasunullu pingaarutilinnik killup tungaanut aningaasaqarnikkut kingunerisassanut aarleqqutaasumik akiuussinnaassuseqartutut siunnersuut nalilfersugaavoq".

Siunnersuutit aningaasaqarnikkut kingunerisassaat eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut naliliinerannit allaanerusumik naliliinissaminut ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq. Naalakkersuisut tamanna pillugu paassisutissiinerat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuutit Inatsisartunit akuerineqassasut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Siverth K. Heilmann

Siulittaasoq

Justus Hansen

Siulittaasup tullia

Iddimanngiju Bianco

Ineqi Kielsen

Aqqaluaq B. Egede